

RLB510: Novopohanství

Úvodní hodina, vymezení tématu a problematika definice

Struktura kurzu

- 1. Úvodní hodina, vymezení tématu a problematika definice
- 2. Kořeny a vývoj novopohanství ve světě a u nás
- 3. Nejvýznamnější novopohanská hnutí
- 4. Novopohanství a společnost
- 5. Novopohanství a radikalismus
- 6. Formování studia novopohanství jako svébytné subdisciplíny vědy o náboženstvích, studium novopohanství a jeho problémy
- 7. Závěrečný test

Výukové metody a metody hodnocení

Kurz sestává z přednášek a diskusí v hodinách. Součástí domácí přípravy je četba povinné literatury.

Podmínky úspěšného ukončení kurzu jsou:

- 1) Přiměřená aktivní účast na hodinách;
- 2) úspěšné absolvování závěrečného testu (hranice průchodnosti: alespoň 60 bodů ze 100 možných).
- 3) odevzdání odborné eseje na vybrané téma související s předmětem kurzu, která bude mít dvě až tři normostrany (3 600 až 5 400 znaků), bude psána korektní češtinou/slovenštinou (po domluvě také angličtinou) bez pravopisných chyb a ve větách, které dávají smysl. Eseje vkládejte do složky „Závěrečná eseje“ ve studijních materiálech. Maximální počet bodů, které je možno za esej získat, je 100, minimum pro úspěšné absolvování je 60 bodů). Celkem je tedy nutné získat z testu a eseje alespoň 120/200 bodů, přičemž z každého je nutno získat alespoň 60 bodů (není tedy možné kurz úspěšně absolvovat při získání např. 100 bodů z testu a 20 bodů za esej).

Co je „(novo)pohanství“

Co je „(novo)pohanství“

Paganus – „venkovan“, později „nevěřící“

Novopohanství, neo-paganismus, současné pohanství, moderní pohanství, pohanství

Druhá polovina 20. století (předchůdci v druidských řádech ve VB 18. století či novopohanství germánském a slovanském počátku 20. století)

Značně diverzifikovaná množina skupin a hnutí, jejichž společnou charakteristikou je, že jsou do větší či menší míry založena na nebo inspirována pravěkými či starověkými, obvykle polyteistickými nebo animistickými náboženstvími

-> Je obtížné hovořit o současném pohanství jakožto jednom hnutí, i proto se prosazuje používání plurálu „(contemporary) paganisms“

Co je „(novo)pohanství“

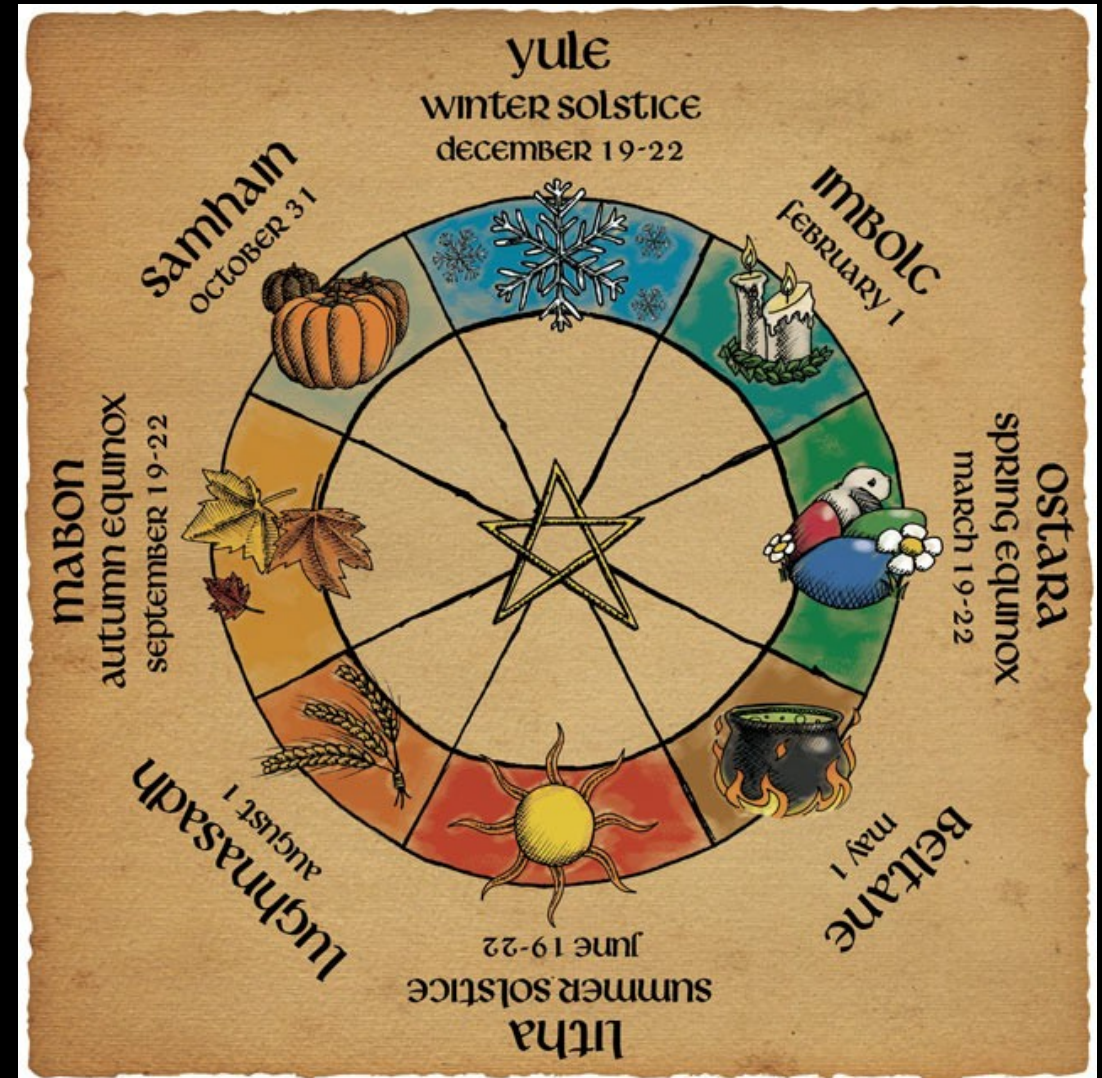
Hlavní charakteristiky – 3 P:

Příroda

„Kolo roku“ (8 velkých svátků spojených s přírodními cykly - slunovraty a rovnodennosti)

Předkové

Polyteismus (někdy také duoteismus – např. Wicca – či animismus, avšak v zásadě jsou pohané panteisty či spíše panenteisty)

Co je „(novo)pohanství“

Terminologie a typologie velmi nejednotná

Pohanství / New Age / moderní spiritualita – hranice mezi těmito pojmy se velmi často stírají.

„Pohanství“ je emický pojem vyplývající ze sebeidentifikace (odmítání předpony „novo-“

I to je problematické – např. polští pohané je pokládají za pejorativní, používají „rodzimowierstwo“

Nejrozšířenější:

- Wicca či moderní čarodějnictví

- Eklektické pohanství

- Rekonstrukcionistické/etnické pohanství

V některých evropských zemích a např. v Rusku je však rekonstrukcionistické/etnické pohanství dominantní

Co je „(novo)pohanství“

Rychlost nárůstu v posledních letech klesá, stále však jde o rostoucí náboženství:

USA:

U.S. Census Bureau – 2001: 140 000 osob, 2008: 340 000 osob
Pew – 2014: 0,3 % dospělé populace USA (cca 735 000 os.)

Austrálie

1991 Census: 4 353 os.
1996 Census: 10 052 os.
2001 Census: 24 156 os.
2006 Census: 29 391 os.
2011 Census: 32 083 os.

Velká Británie:

2001 Census: 42 262 os.
2011 Census: 85 144 os.

Litva:

2001 Census: 1 270 os.
2011 Census: 5 118 os.

Česká republika:

SLDB 2011: 863 osob